دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران

دانشکده پزشکی

معاونت آموزش پزشکی عمومی

مرکز آموزشی و درمانی

گروه آموزشی زنان و زایمان

طرح دوره بالینی (Clinical course plan)

نام دوره (درس)	کارورزی بیماری های زنان و مامایی	سال تحصیلی	1403-1404
شماره درس	۲۰۸	پیشنیاز	-
طول دوره	یک ماه	تعداد واحد	۴
ساعات آموزش در طول دوره	صبح تا ظهر (۸ - ۱۴)و ۱۰ تا کشیک ۲۴ ساعته		
مکان برگزاری	بیمارستان فیروزگر – حضرت رسول اکرم(ص) – فیروزابادی – شهید اکبرآبادی		
آدرس دفتر گروه آموزشی	مولوی – کوچه رییس عبدالهی – بیمارستان شهید اکبرآبادی		
تلفن گروه آموزشی	02155982729	پست الکترونیک	
نام معاون آموزش بالینی مرکز			
نام مدیر گروه آموزشی	دکتر شهلا میرگلوی بیات		
نام مسئول آموزشی دوره	دکتر فرحناز فرزانه		
ساعت تماس با مسئول دوره	۱۴-۱۲		
اساتید دوره	خانمها دکتر شهلا میرگلوی بیات - دکتر امینی مقدم – دکتر کریمی - دکتر مختاری – دکتر مظلومی – دکتر جاودانی – دکتر فرزانه- دکتر اکبری- دکتر اشراقی - دکتر مهدیس محمدیان – دکتر ندا هاشمی –دکتر کبری طاهزمنش- دکتر ثمانه رخگیره دکتر متوسلیان – دکتر نوعی – دکتر کرمعلی – دکتر نصیری - دکتر ثقفیان – دکتر رحیمی –دکتر صادقی- دکتر نوروزی , دکتر زمانی , دکتر بوستان - دکتر فاکهی- دکتر اعزازی- دکتر متوسلیان- دکتر حسینی – دکتر شیما علیزاده - دکتر قادری- دکتر بزرگمهر- دکتر جمشید نژاد		
شرح چرخش آموزشی	دراین چرخش اموزشی کارورزان از طریق مشارکت درارائه خدمات سلامت در عرصه های مرتبط (بیمارستان – درمانگاه مراکز خدمات سلامت) حضور در جلسات اموزشی تعیین شده , ومطالعه فردی توانمندی لازم برای انجام مستقل خدمات مرتبط بااین بخش را در حیطه طب عمومی متناسب با توانمندیهای مورد انتظار از پزشکان عمومی کسب میکند		

هدف کلی دوره

در پایان این دوره، فراگیر باید قادر باشد مشکلات شایع زنان و زایمان را شناسایی کرده و با اخذ شرح‌حال و انجام معاینات فیزیکی دقیق، نتایج آزمایشگاهی و تصویربرداری را تفسیر نماید، مراقبت‌های دوران بارداری و زایمان طبیعی را انجام داده و عوارض مرتبط و روش‌های مدیریت آن‌ها را تشخیص دهد، شرایط اورژانسی زنان و زایمان را شناسایی کرده و اقدامات اولیه لازم را به‌درستی انجام دهد، مشاوره و آموزش‌های مرتبط با بهداشت باروری و پیشگیری از بارداری را ارائه کند، اصول اخلاق حرفه‌ای و حفظ حریم خصوصی بیماران را رعایت کرده و ارتباط همدلانه برقرار نماید، در قالب کار تیمی و همکاری بین‌رشته‌ای در ارائه مراقبت‌های جامع مشارکت کند و با پذیرش آموزش مستمر، دانش و مهارت‌های خود را بر اساس شواهد علمی به‌روز نگه دارد.

اهداف اختصاصی دوره / پیامدهای یادگیری

حیطه شناختی (دانش)	باید بدانند (Must Know):
	این دسته شامل مباحثی است که هر کارورز باید به طور کامل بر آن‌ها مسلط باشد، زیرا در تشخیص و درمان روزمره بیماران

	بسیار حیاتی هستند. برخی از این موضوعات عبارت‌اند از: ۱. مراقبت‌های پیش از زایمان را **فهرست کند.** ۲. عوامل خطر دوران بارداری را **شناسایی کند.** ۳. روش‌های مدیریت عوامل خطر دوران بارداری را **نام ببرد.** ۴. مراحل زایمان طبیعی را **توصیف کند.** ۵. عوارض محتمل زایمان طبیعی را **فهرست کند.** ۶. روش‌های درمان عوارض زایمان طبیعی را **نام ببرد.** ۷. بیماری‌های شایع زنان (مانند عفونت‌های دستگاه تناسلی، کیست‌های تخمدانی و فیبروم‌ها) را **شناسایی کند.** **۸.** علائم بیماری‌های شایع زنان را **فهرست کند.** ۹. روش‌های درمان بیماری‌های شایع زنان را **نام ببرد.** ۱۰. شرایط اورژانسی مامایی (مانند خونریزی پس از زایمان، پره‌اکلامپسی و اکلامپسی) را **نام ببرد.** ۱۱. علائم شرایط اورژانسی مامایی را **توصیف کند.** ۱۲. روش‌های مدیریت شرایط اورژانسی مامایی را **فهرست کند.** **ترجیحاً بدانند (Preferably Know):** این دسته شامل مباحثی است که آگاهی از آن‌ها برای کارورزان مفید است، اما ممکن است کمتر در فعالیت‌های روزمره با آن‌ها مواجه شوند. برخی از این موضوعات عبارت‌اند از: ۱. بیماری‌های نادر زنان (مانند تومورهای نادر دستگاه تناسلی) را **شناسایی کند.** ۲. علائم بیماری‌های نادر زنان را **توصیف کند.** ۳. تکنیک‌های پیشرفته تصویربرداری در تشخیص بیماری‌های زنان را **نام ببرد.** ٤. جدیدترین تحقیقات و پیشرفت‌ها در حوزه زنان و زایمان را **نام ببرد.** ٥. **مبحث نازایی ودرمان آن**
حیطه مهارتی (عملکرد)	در دوره کارورزی زنان و زایمان، تسلط بر پروسیجرهای ضروری برای ارائه مراقبت‌های مؤثر و ایمن به بیماران اهمیت ویژه‌ای دارد. بر اساس منابع معتبر و کوریکولوم‌های آموزشی، پروسیجرهای کلیدی که کارورزان باید با آن‌ها آشنا باشند و توانایی انجام آن‌ها را کسب کنند، عبارت‌اند از: ۱. مهارت‌های پریناتال و زایمان ((Obstetricsاین بخش حیاتی‌ترین قسمت برای اینترن‌ها در اتاق زایمان است:- ***معاینه مجرای زایمان :(Vaginal Exam) تشخیص دقیق مرحله زایمان، دیلاتاسیون، افاسمان** **- تفسیر نوار مونیتورینگ جنین (:(CTG/ NST شناخت الگوهای نرمال، دیسترس، و واکنش‌های غیرری‌اکتیو.** **- بررسی ارتفاع رحم (:(Fundal Height اندازه‌گیری و تعیین آن.** **- تزریق‌های اورژانسی:** تزریق * **سرم بعلاوه اکسی توسین (Oxytocinو تنظیم سرعت آن.** تزریق ***منیزیوم سولفات (در پره‌اکلامپسی) و شناخت علائم مسمومیت با منیزیم (کاهش رفلکس‌ها، آپنه).** استفاده از دستگاه انفوزیون پمپ.- ***مانورهای کمک‌زایمانی:** ***Forceps و Vacuum Extraction (به عنوان کمک کار).** ***پایش مادر و نوزاد:** چکاپ علایم حیاتی (حین زایمان و پس از زایمان). **بررسی ادرار (پرروتین‌وری، کتونی).**

	- ***مدیریت خونریزی:** تشخیص علل خونریزی پس از زایمان .(4T: Tone, Tissue, Trauma, Thrombin **ماساژ رحم .(Bimanual Compression)** ### ۲. مهارت‌های جراحی و پروسیدورهای اتاق عمل (Procedures) & Surgeryاینترن باید در اتاق عمل به عنوان کمک‌جراح ((First Assistantیا جراح تحت نظارت عمل کند:- *** بخیه:** دوخت‌های اپیسیوتراfی (میان و سطحی). **ترمیم اپی زیوتومی - پارگی‌های واژینال و سرویکس.** - معاینه وتشخیص بیماران شکم حاد مثل ***تورشنی تخمدان (:Ovarian Torsion) - کیست‌های تخمدان وEctopic Pregnancy** **### ۴. اقدامات تشخیصی** **- اسپکولوم گذاری و سیتولوژی دهانه رحم *:(Pap Smear) نمونه‌برداری استاندارد.** **### ۵. مهارت‌های ارتباطی و مستندسازی** **- معرفی خود به بیمار و شرح پروتکل: توضیح واضح درباره اقدامات لازم** **- نوشتن شرح حال (:History Taking)** شرح حال بارداری (.LMP, EDD, Gravida/Para) **شرح حال قاعدگی و باروری.** تاریخچه سقطهای مکرر.- ***نوشتن اوردرها: تجویز داروها، آزمایش‌ها و مراقبت‌های مادر-نوزاد.**
حیطه نگرشی	۱. به اصول اخلاق پزشکی و حقوق بیماران **پایبند باشد** و حفظ حریم خصوصی بیماران را **رعایت کند.** ۲. ارتباط صمیمانه و محترمانه با بیماران، خانواده‌های آنان و اعضای تیم درمانی را **ارائه کند.** ۳. همدلی با شرایط روحی و جسمی بیماران را **بیان کند** و از نیازهای بیماران **حمایت کند.** ۴. به مسئولیت در قبال تصمیمات پزشکی **عمل کند** و پاسخگویی در برابر اقدامات خود را **ارائه کند.** ارزش به‌روز نگه‌داشتن دانش و مهارت‌ها و مشارکت در برنامه‌های آموزشی را **بپذیرد.**

جدول عناوین شناختی (نظری/دانستنی)

عناوین و محتواهای آموزشی مهارت های شناختی				
انواع خون ریزی ها در زنان باردار و غیر باردار		**بیماریهای قلبی وریوی**		**تاخیر رشد داخل رحمی**
انواع سقط		**بیماریهای هیپرتانسیو**		**نازایی**
اختلالات هایپرتانسیون در بارداری		**هیدرامنیوس والیگوامنیوس**		**امنوره**
مقدمات کلی وتعاریف در مامایی وزنان.		**پارگی زودرس کیسه اب**		**بیماریهای خوش خیم پستان**
فیزیولوژی جفت		**بیماری های کلیوی وسیستم ادراری در حاملگی**		**بیماری های بدخیم پستان**
علایم وروش های مختلف تشخیص بارداری		**دیابت وبارداری**		**خونریزی های غیرطبیعی زنانه**
معاینات دوره بارداری وگرفتن شرح حال		**سقط جنین**		**عفونتهای لگن**
ساختمان لگن		**بارداری خارج رحمی**		**آمنوره**
فیزیولوژی زایمان –سیر زایمان ومراقبتهای حین زایمان		**احیای نوزاد**		**اندومتریوز**

تحریک زایمانی		معاینات بالینی وپاراکلینیک دربیماری های زنان		ناهنجاریهای مادرزادی دستگاه تناسلی	
دیستوشی زایمانی		بلوغ		روش های جلوگیری از بارداری	
زجر جنین		یایسگی			
چند قلویی		دیسمنوره			
عوارض بعد زایملن		بیماذی های ولو وواژن			
انواع جفت		وازینیتها وسرویست			
بیماریهای تروفوبلاستیک		بیماریهای خوش خیم سرویکس ورحم			
زایمان فیزیولوژیک وکاربرد فورسپس ووکیوم درزایمان		بیماری های بدخیم رحم ولوله های رحم			
پارگی زودرس کیسه ای		سزارین وانواع آن			

جدول عناوین مهارتی (عملی/توانستنی)

ردیف	عناوین و محتواهای آموزشی مهارت های عملی	تعداد مشاهده	تعداد اجرای زیرنظر	تعداد اجرای مستقل
۱	معاینات بارداری			
۲	اداره زایمان طبیعی- مراقبت های بعد از زایمان			
۳	معاینات زنان			
۴	انجام پاپ اسمیر			
	تفسیر NST			

کارگاه های آموزشی طول دوره

۱	تفسیر تست های ارزیابی سلامت جنین , در هفته اول شروع بخش ها – کلاس درس –ساعت ۹-۱۰
۲	خون ریزی های غیر طبیعی در بارداری , در هفته دوم شروع بخش ها – کلاس درس –ساعت ۹-۱۰
۳	.....

منابع درسی

منابع اصلی	کتاب بیماریهای زنانن وزایمان بکمن
منابع فرعی	پروتکل کشوری

روش های آموزش

آموزش بالینی (بیمار واقعی)■

آموزش در گزارش صبحگاهی (Morning Report) ■

آموزش در آزمایشگاه مهارتی (Lab Skill) با استفاده از شبیه سازی (بیمارنما، آزمایشگاه شبیه سازی) ■

آموزش در گروه کوچک (۴ تا ۶ نفره) □

راند آموزشی/ گراند راند■

آموزش در عرصه (بخش بستری/ درمانگاه/آزمایشگاه) ■

ژورنال کلاب ■

ارائه کنفرانس های آموزشی ■

سایر موارد واموزش در اتاق عمل----------

نحوه ارزشیابی و سهم ارزیابی در نمره نهایی دانشجو	میزان امتیاز از کل
ارزیابی عملی در محیط بالینی □	۲
ارزیابی در محیط شبیه سازی (مانند OSCE) □	۲

مشاهده رفتار □	۴
روش ثبت عملکرد (مانند لاگ بوک/ پورت فولیو) □	۲
استفاده از Global rating form □	
خود ارزیابی □	
ارزیابی همتا/ آزمون ۳۶۰ درجه □	
آزمون کتبی □	۱۰
استفاده از روش هایی مانند DOPS, Mini-CEX و ... با هدف ارزیابی در طول دوره (قید بفرمایید) :	
سایر موارد	
جمع کل نمره	۲۰

وظایف و مسؤولیت های کارآموزان/ کارورزان در دوره بالینی (سیاست ها و ضوابط دوره):

وظایف اینترن در بخش زنان:

- ویزیت بیماران بستری :گرفتن شرح حال کامل، انجام معاینه فیزیکی، نوشتن دستورات روزانه تحت نظر رزیدنت.
- ارائه گزارش در مورنینگ ریپورت :ارائه کیس‌های بستری به رزیدنت‌ها و اساتید.
- مشارکت در اعمال جراحی :شرکت در جراحی‌های زنان (سزارین، هیسترکتومی، لاپاراسکوپی و غیره) و کمک به جراح.
- پوشش اورژانس زنان :شرکت در شیفت‌های اورژانس برای مدیریت موارد اورژانسی مانند خونریزی‌های شدید، بارداری خارج رحمی، پره‌اکلامپسی و غیره.
- نوشتن پرونده و خلاصه ترخیص :تکمیل پرونده‌های پزشکی، نوشتن خلاصه ترخیص بیماران.
- یادگیری مهارت‌های عملی :انجام معاینات زنان، قرار دادن و خارج کردنIUD ، انجام پاپ اسمیر و غیره.

وظایف حرفه ای و اخلاقی فراگیران

وظایف حرفه ای فراگیران

- ارائه مراقبت دقیق و علمی :اینترن‌ها باید بر اساس اصول علمی و دستورات اساتید و رزیدنت‌ها، مراقبت‌های لازم را انجام دهند.
- ثبت دقیق پرونده پزشکی :شامل نوشتن شرح حال، معاینه فیزیکی، دستورات پزشکی و خلاصه ترخیص.
- مدیریت بیماران بستری :پیگیری وضعیت بیماران، ویزیت روزانه و گزارش تغییرات به رزیدنت.
- مهارت‌های عملی :یادگیری و تمرین معاینات زنان، انجام پاپ اسمیر، قرار دادن و خارج کردنIUD ، و کمک در جراحی‌ها.
- مدیریت اورژانس‌ها :برخورد با موارد اورژانسی مانند پره‌اکلامپسی، خونریزی‌های شدید و بارداری خارج رحمی.
- رعایت پروتکل‌های بیمارستانی :رعایت بهداشت دست، استفاده از وسایل محافظتی و پیروی از استانداردهای ایمنی بیمار.

۲ وظایف اخلاقی فراگیران

- احترام به حریم خصوصی بیماران :حفظ اطلاعات شخصی بیماران و رعایت اصل محرمانگی.
- برخورد محترمانه و همدلانه :داشتن رفتار مهربانانه با بیماران، کاهش اضطراب آن‌ها و توضیح ساده و واضح شرایط بیماری.
- اجازه گرفتن قبل از معاینه :از آنجا که بخش زنان حساس است، اینترن باید قبل از هر معاینه‌ای، رضایت بیمار را جلب کند.
- رعایت اصول پزشکی مبتنی بر شواهد :انجام اقدامات درمانی بر اساس منابع علمی و دستورات پزشکان ارشد.
- دوری از تعارض منافع :عدم دریافت هرگونه هدیه یا انجام اقدامات غیراخلاقی در برخورد با بیماران.
- همکاری با تیم درمانی :احترام به رزیدنت‌ها، پرستاران و سایر اعضای تیم پزشکی و رعایت اصول کار گروهی.

- رعایت تعهد به یادگیری :اینترن باید با جدیت در کنفرانس‌های علمی، مورنینگ ریپورت‌ها و جراحی‌ها شرکت کند تا مهارت‌های خود را ارتقا دهد.

تجهیزات و فناوری های مورد نیاز آموزش:

مانکن برای زایمان طبیعی - و مانکن معاینه پستان

سر ویکس معاینه واژینال وتعیین دیلاتاسیون

سرویکس برای پاپ اسمیر

جدول زمان بندی فعالیت های آموزشی

روز	ساعت ۷-۸	ساعت ۸-۹	ساعت ۹-۱۰	ساعت ۱۰-۱۱	ساعت ۱۱-۱۲	ساعت ۱۲-۱۳	ساعت ۱۳-۱۴
شنبه	راند بالینی	مورنینگ ریپورت	درمانگاه OB	درمانگاه OB	لیبر	لیبر	لیبر
یکشنبه	راند بالینی	مورنینگ ریپورت	درمانگاه OB	درمانگاه OB	راند بالینی	لیبر	لیبر
دوشنبه	راند بالینی	گراند راند	درمانگاه OB	درمانگاه OB	لیبر	لیبر	لیبر
سه شنبه	راند بالینی	ژو.رنال کلاب	درمانگاه OB	درمانگاه OB	لیبر	لیبر	لیبر
چهارشنبه	راند بالینی	مورتالیته ومورببیدیته	درمانگاه OB	درمانگاه OB	لیبر	لیبر	لیبر
پنجشنبه	--						
جمعه	-						

سایر توضیحات